

dr. Tóth Béla tisztí főorvos vezetésével az egészségügyi szolgálat vezetői megtartották megbeszélésüket. Ezen a megbeszélésen az az álláspont alakult ki, hogy a tanfolyam hallgatói kitűnően megállták a helyüket, nagy és lelkes szakképzettségről tettek tanúbizonyságot. Ezt a vezetőség nevében dr. Széchenyi István köszönte meg a vizsgázó hölgyeknek. Beszédében kiemelte a légoltalmi szolgálat nagy fontosságát, a munkát és áldozatot vállaló hazafias készséget, amellyel a tanfolyam résztvevői elsajátították a szolgálatban rájuk váró kötelességek végrehajtásához szükséges tudást s külön köszönetet mondott a sikeres tanfolyamon közreműködő kiképzőknek eredményes tevékenységükért.

A vasárnapi gyakorlatszerű vizs-

gával lezárult első tanfolyam öt orvos-előadója dr. Berzék Erzsébet, Ivanovitsné dr. Krompaszky Sári, dr. Magyar Imre, dr. Mert Tibor és dr. Zajtay Lajos volt, akik a légoltalmi egészségügyi szolgálat elméleti részében oktatták a résztvevő hölgyeket. Mellettük a gyakorlati kiképzésben két önkéntes ápolónő, Kiskéry Tóth Miklósné és dr. Viola Györgyné tevékenykedett lelkesen és eredményesen s résztvevett még a tanfolyamon mint szakelőadó dr. Lévy Ferenc ügyvéd is. A tökéletes sikerű vizsga-gyakorlat megrendezése Juhász Istvánnak, mint alkörzetparancsnoknak az érdeme.

A légoltalmi parancsnokság most egymásután megtartja a másik öt alkörzetben is ezeket a gyakorlatjellegű záróvizsgákat, amelyeken mintegy 800 kiképzett hölgy vesz részt. A legközelebbi alkörzeti záróvizsga vasárnap délután lesz Rókuson.

Tábori Színház a fronton

A hetek óta hulló hó fehér leplevel jótékonyan takarja el a félig rombadólt orosz városka kopott szegénységét. Itt, elől a hadiövezetben, közel a fogcsikorgatva küzdök vonalához, egyik nap éppoly csigalassusággal és véres egyformasággal telik el, mint a többi. A hétköznapi az ünneptől csupán a rövid, tábori istentisztelet ajátatos ünnepélyessége választja el, különben a harcokban elfáradt honvédek a jólmegérdemelt, de rövid pihenő az ünnepe.

Vasárnap van, talán mi sem vetjük volna észre, ha nem érkezik az... a parancsnokságtól az értesítés: „A Budapesti utbaindított 25 tagú Tábori Színház a déli órákban megérkezik.”

Egyik alakulatunk segédtiszt szójában érthető izgalommal várjuk a vonat pontos érkezéséről szóló telefonértesítést. Végre rövid, éles csend. A segédtiszt sietve veszi fel a kagylót.

— Halló! Igen! Tehát tizenöt perc múlva érkezik az állomásra! Köszönöm. Vége!

Percek alatt beülünk

a parancsnokság előtt utrakészen várakozó szánkóba és abban a pillanatban érkezünk a pályaudvarra, amikor a vonat éles féknyikorgás közben megáll. Alig futja végig kereső szemünk a hosszú szerelvényt, máris megpillantjuk az elsőnek leszálló Kiss Manyit. Kissé fáradt arccal, de mosolygva állja a hivatásos és műkedvelő honvéd fotóriporterek pergőtűzét. Még néhány perc és a havas pályatesten csomaghalmokkal körülvéve, együtt van a „Társulat”. Itt van Kertész Dezső a feleségével Plattyh Babával, Utry Anna, Kelemen Lili, Mátyás Maya, Polly Anny, R. Tóth József, Anday Béla, Homonnay Ferenc, Gulácsy Albert, Lászlóffy József, Járny Ferenc, Surányi Győző és sokan mások.

Az ünnepeket között, feltűrt kabátgallérral szerényen húzódik meg a Tábori Színház életrehívója és lelke, vitéz Tolnay Andor igazgató. A Színház parancsnokával vitéz Z. B. alezredessel együtt egy-kettőre a várakozó két autóbusszba ülteti a társaságot és rövid negyedóra múlva a városparancsnok alezredes üdvözlőbeszéde után a kijelölt, kényelmes szállásokon pihenheti ki mindenki az öt napos utazás okozta fáradtságot.

A pihenő azonban nem sokáig tart. Két óra múlva már a „Színházban” van a „Társulat”, hogy tudásuk és művészetük legjavát nyújtva, már az első este egy háromórás kabaréelőadással örveztessék meg a honvédeket. A termet zsufolásig megtöltő

egyenruhás „közönség” soraiban szelíd színlottokként világítanak a vöröskezes nővérek főkötői.

Megérkezik a városparancsnok alezredes, elsőként a „nézőtér” lámpái, felgördül az ütött-kopott függöny.

Hatalmas tapsvihar köszönti a konferenciáit szerepét betöltő Plattyh Babát, aki könnyes szemmel, meghatott hangon jelenti be az első szám szereplőit: Mátyás Mayát, Kertész Dezsőt és R. Tóth Józsefet.

A remek előadású kis egyfelvonásos után, a magyar nótá legszebbhangú művésznője: Utry Anna lép a színpadra. Gyönyörű, ezer színben pompázó magyar ruhában, meghatott mosolygással köszöni meg az előlegezett, szűnni nem akaró tapsvihart. A kezében tartott, fehér keszkenővel könnyedén int a légierők zenekarának és a rádióból jólismert, meleg hangon felcsendül az első magyarnóta...

Valami furcsa,

mégmagyarázhatatlan és mégis érthető melegség lopódzik a szívembe és szemeim akaratanul is az ájtatos csendben figyelő honvédek nézik. Az egyik negyven év körüli, nagybajszú, szikár magyar, lecsukott szemekkel ül. Szinte látszik rajta, hogy minden idegszálával, egész lelkével átérzi a magyarnóta soha el nem muló varázsát és csukott szemei talán valamelyik kedves, hazai tájban gyönyörködnek. Néhány sorral hátrább, fiatal, napbarnított arcú honvéd kipirultan, csillogó szemmel áll. Mellén halványan csillan meg a kieszűst vitézségi érem. Ki tudja, milyen véres csaták, avagy bátor egyéni haditettek elismeréseként kapta? És így tovább minden arcon, legyen az fiatal, vagy idősebb, látjuk a megnyugvást, a gyönyörködést és a soha el nem muló szeretetet a varázssos magyar nótá iránt.

Visszafordulok a színpad felé és a simán, zökkenet nélkül gördülő műsort látva, pillanatokra elfelejtjük azt, hogy háború van, hogy ezer kilométerek választanak el a megszokott, kedves otthonról s a minduntalan felcsattanó tapsvihart régi forrászerű színházi estlékre emlékeztet. Mulik az idő, az előadás első része a vége felé jár.

Szünet előtti utolsó számként, egyszerű falusi ruhában, Kiss Manyi jelenik meg a színpadon. Jellegzetes mozdulattal simítja hátra a piros főkötő alól makrancosan arcára hulló fűrtöket, megvárja az üdvözlő tapsvihart végéig és kedves hangján elénekli a két legujabb és legnépszerűbb katonanótát; a „Csicskás-t” és a „Két napot ülttem az gyesben” kezdetű Szivderítő látvány, amikor az utolsó sorok éneklésénél honvédsapkával a fején tisztelgve, feszes diszlemben

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

hagyja el a színpadot. A dalra és mokára vágyakozó honvédek szünni nem akaró tapsa azonban ráadást követel. Egyöntetű kívánságra elénekli még a „Habossüteményt” és... vége az első résznek.

A szünetben felkeressük a színpad egyik fénygallyakkal feldíszített sarkában álldogáló

Kiss Manyit

és megkérjük, mondja el, hogyan került a Tábori Színházhoz, mi vitte arra, hogy otthagyjon otthon, sikert, közönséget és kijöjjön messze, idegenbe, vállalva a harcokban elfáradt honvédek mulattatását?

— Régi vágyam volt — mondja kedves, közvetlen hangon —, hogy szeretett honvédek szórakoztatására kijöjjenek a frontra, hogy ezzel, ha kis mértékben is, de lerójam hálámat azokért a nagy áldozatokért, amelyeket mindannyiunkért, érttem is, nap-nap után hoznak. Amikor megtudtam, hogy Tolnay igazgató ur Tábori Színházat állít fel és tagokat keres, azonnal és örömmel jelentkeztem. A Színesz Kamara kérésére kiengedtek a Fővárosi Operettszínház nagyszerű operettjéből, a „Mária főhadnagy-ból” és sikerült felbontanom a Vigaszínházal kötött szerződésemet is. Hetek óta tartó lázas készülődés után, végre elérkezett az indulás pillanata. Felejthet-

Tizhónapi börtönre ítélték a fogtechnikust, aki pótanyagból készítette az „arany”-fogakat

(A Délmagyarország munkatársától) Paskai Tivadar Tibor 28 éves fogtechnikus állott hétfőn vádiottként a szegedi törvényszék Ungváry-tanácsa előtt. Paskait félévvel ezelőtt tartóztatták le azért, mert tömegesen érkeztek ellene feljelentések, hogy aranyfogak készítését vállalta, de az arany árában silányminőségű pótanyagból készítette a fogakat.

A tárgyaláson kiderült, hogy Paskai iparüzése túllépte azt a megengedett határt, amelyet a kereskedelmi és iparügyi minisztérium érvényben levő rendelete megszabott. A fogtechnikusoknak ugyanis már három évtized óta nem szabad „szájban” dolgozni, a foghúzást, tömést, mintavételt és egyéb fogászati kezeléseket Magyarországon csak képesített fogorvosok eszközölhetik. A régi fogtechnikusok közül néhánynak megfelelő szaktanfolyam elvégzése és szakvizsga letétele után engedélyt adott a minisztérium arra, hogy egyszerűbb fogorvosi funkciókat elláthassanak. Ez a jogositás azonban kizárólag személyekre szólt és sem örökölni, sem átruházni nem lehetett.

Paskai már csak fiatal kora miatt sem rendelkezhetett ezzel a képesítéssel, mégis orvosi működést fejtett ki. A bíróság előtt azzal védekezett, hogy ő neki valóban van szakképzetése, azonban ezt Szerbiában szerezte és nem tudta, hogy az Magyarországon nem érvényes. Paskait egyébként nyolc volt páciense jelentette fel csalásért, mert tört aranyat vett át tőlük azia...

len szép volt a bucsuzas a Kelet-pályaudvaron. A vonat indulása előtt annyi csomaggal, ajándékkal halmozta el, hogy lépni alig tudtam tőlük és valósággal úgy festettem, mint egy élő, mozgó karácsonyfa. A vonat elindult és... most itt vagyok, hogy jatekommal, dallal és táncsal köszönjem meg honvédeknek azt a sok, kedves-nagyu táborilapot, amelyeket számszámra juttattak el hozzám.

Megköszönjük a kedves, őszinte szavakat, »katona-szerencsét« kívánunk a művésznőnek. Még utánunk szól:

— Kérem, írják meg, hogy mindenkit szeretettel üdvözlök és várom a rengeteg levelet a 202/01. tábori postaszámra.

Mire leérünk a nézőtérre, már megkezdődött az előadás második részének első száma és harsány nevetés tanuskodik arról, hogy a »Zenebohóc« kiválóan teljesíti hivatását. Gulácsy Albert magyarnóta-számai és egy kitűnően előadott apacs jelenet után a műsor utolsó számaként Kiss Manyi, Kertész Dezső és Surányi Győző a »Das Fraulein« című mulatságos bohózzal kacagtatják meg a honvédeket.

Legördül a függöny. A Tábori Színház első előadásának végére értünk. A boldog, megelégedettséggel mosolygó honvédek lassan elhagyják a színháztermet.

Halkan beszélgetve, készülődnek »haza felé« a művészek.

Sötétség van a kis orosz városban. Távolról tompa ágyudőrej hallatszik és az útegek torkolatúze vörösen villan meg a láthatáron. Különben csend van, halotti csend, csak néha csikordul meg a fagyott hó, egy-egy örökös honvéd bakancsának szög talpa alatt.

Tarján Győző karp. őrv.

Özv. Freund Simonné úgy maga, mint családja nevében mély fájdalommal tudatja, hogy fia

Freund István

32 éves korában 1942 szeptember 24-én, távol szeretteitől meghalt.

Pistukánk nyugodjál békében